

Kukkian sääkset

*Pertti Saurola
Luonnontieteellinen keskusmuseo
Helsingin yliopisto*

*Kukkia-seminaari 6.6.2026
Luopioinen*

Karvoluoto 2023
Ilmari Häkkinen

Sääksi on maailmankansalainen

*Seuraavalla kartalla levinneisyys ja
parimääräarviot*

Vuoden 1987 arvio oli: 25 000—35 000 paria

- P. h. carolinensis* breeding
  - P. h. carolinensis* nonbreeding
  - P. h. ridgwayi*
- P. h. haliaetus* breeding
  - P. h. haliaetus* nonbreeding
  - P. h. cristatus*

Valtakunnallinen "Project Pandion":

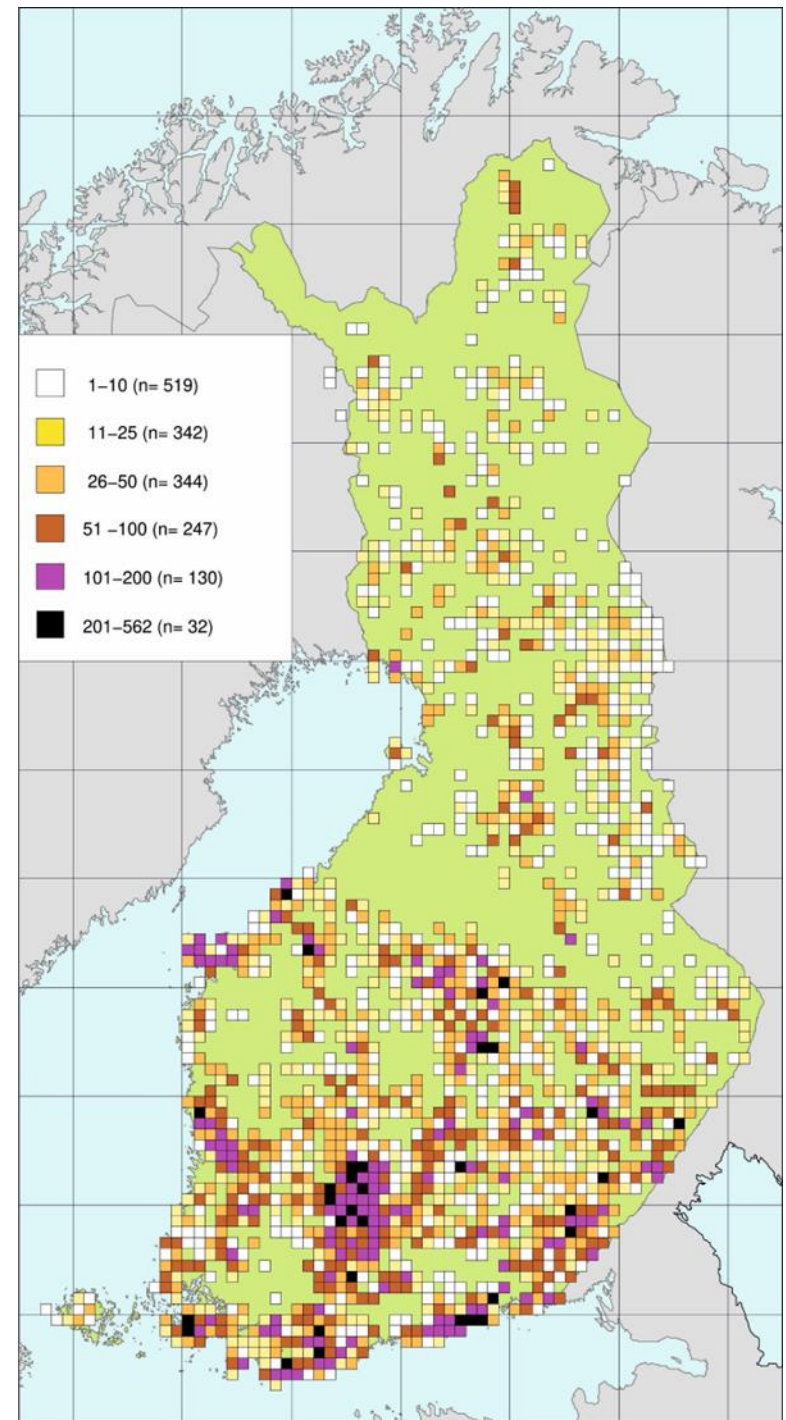
- *Alkoi 1971*
- *Toteuttajina rengastajat (2025: 122, yht. 401)*
- *2 105 potentialista pesää tarkastettiin 2025*
- *1 180 asuttua, 970 muna- ja 880 poikaspesää*
- *Kannanarvio = 1 400 asuttua reviiriä*
- *Tietokannassa oli vuoden 2018 lopussa yhteensä 78525 havaintoa 6 912 eri pesästä*

Sääksen poikasten rengastus 1971—2025 10x10 km ruuduittain

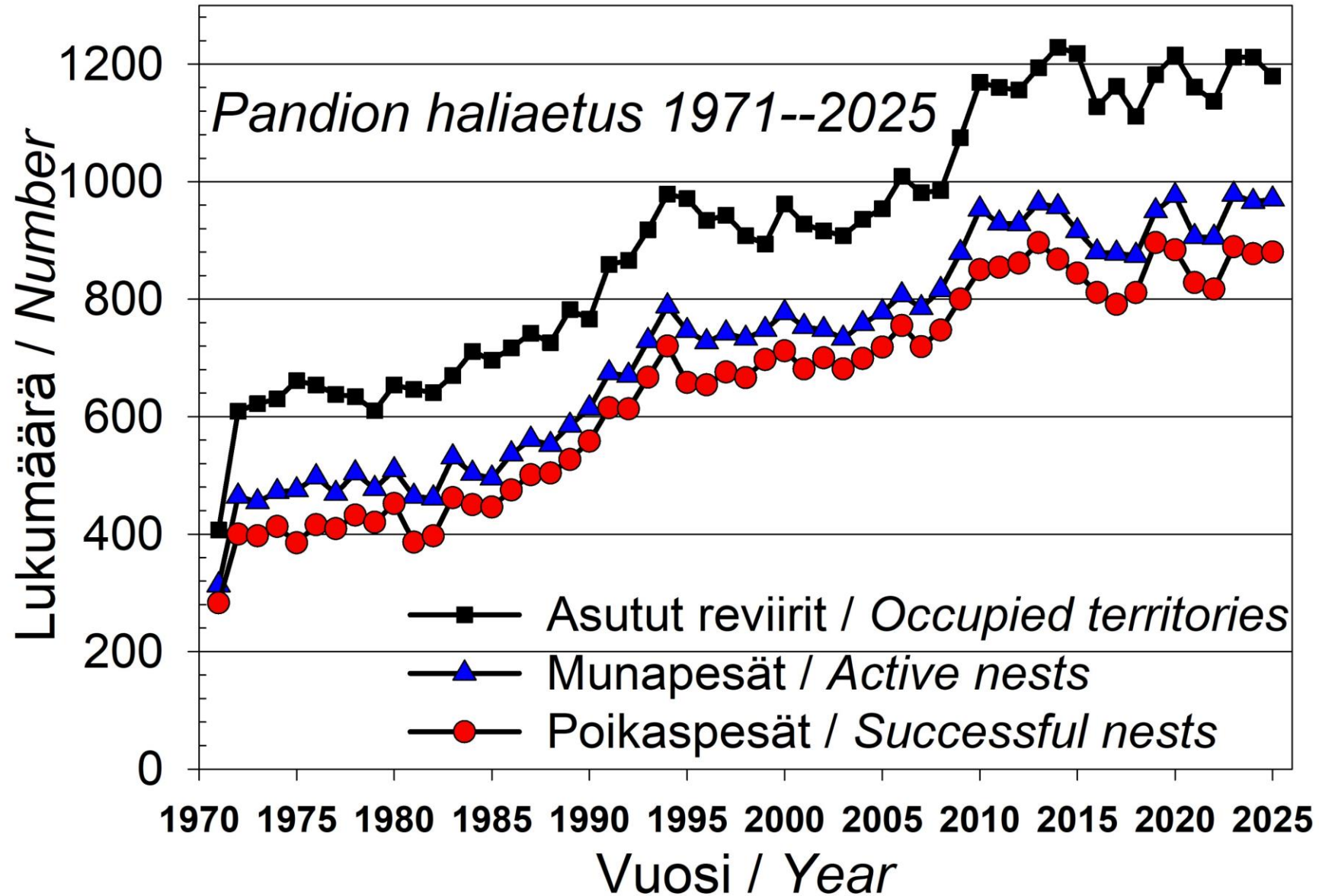
11.7.2006

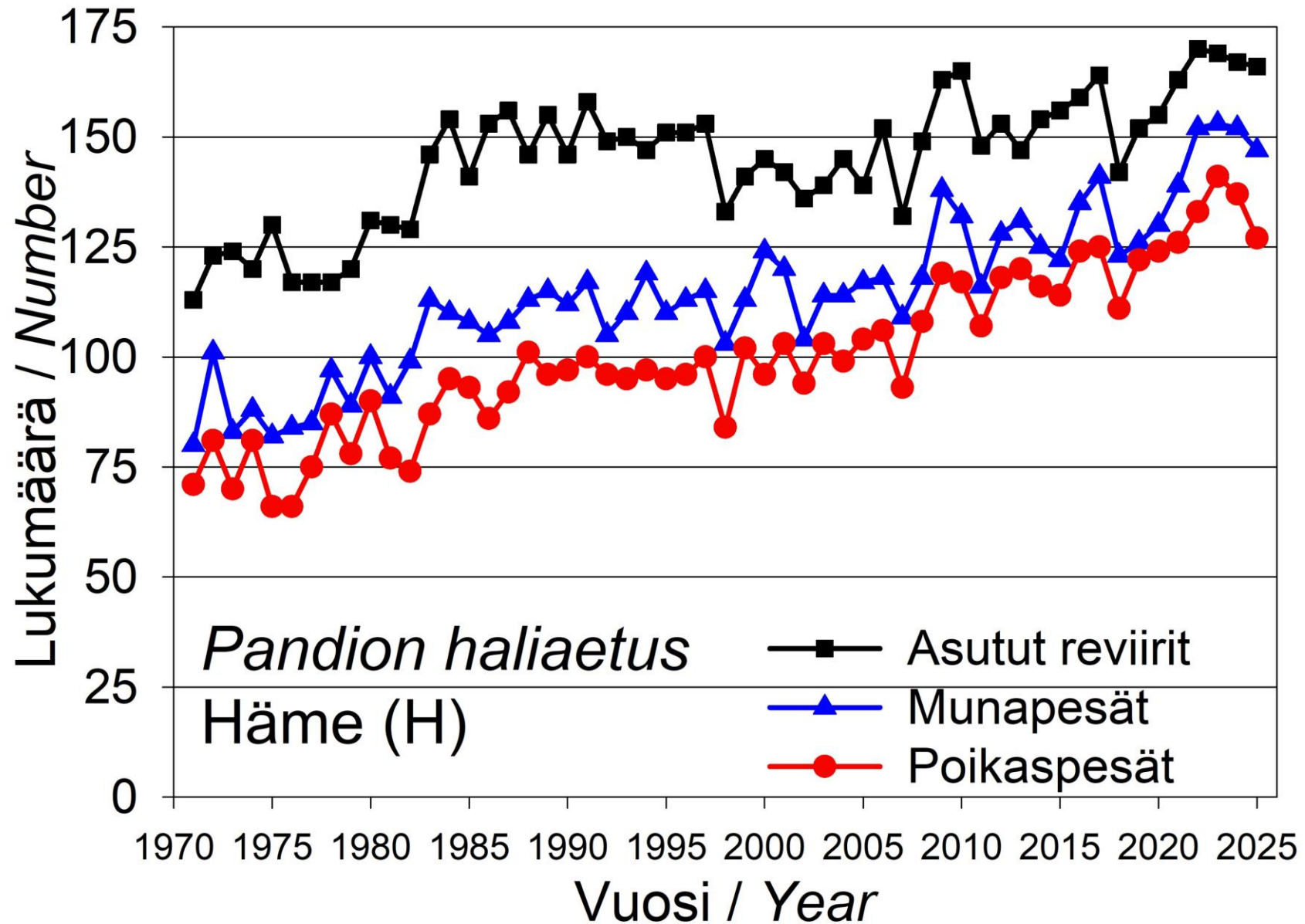
12.7.2006

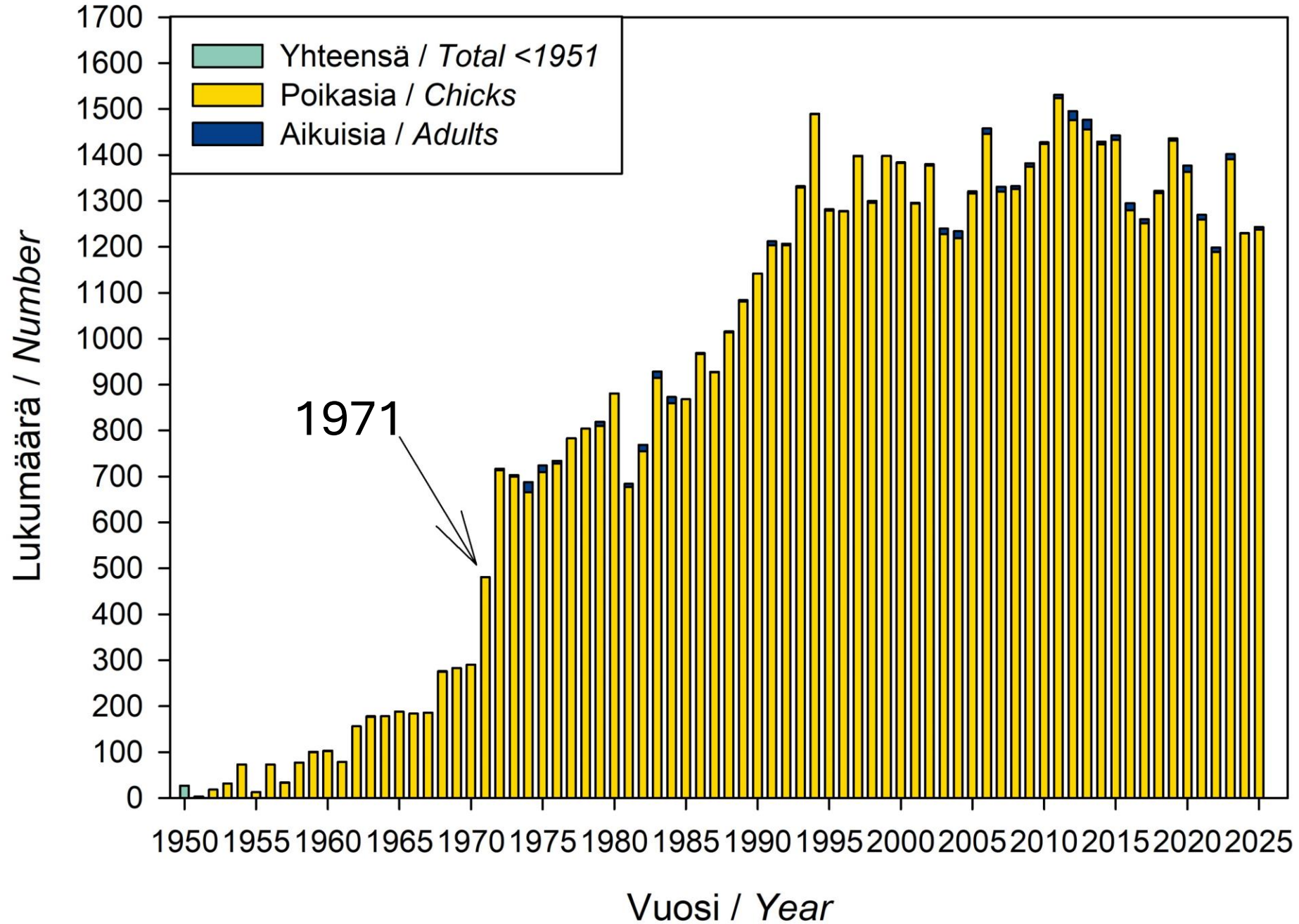
Suomen sääkset 1971--2025

Hämeen sääkset 1971--2025

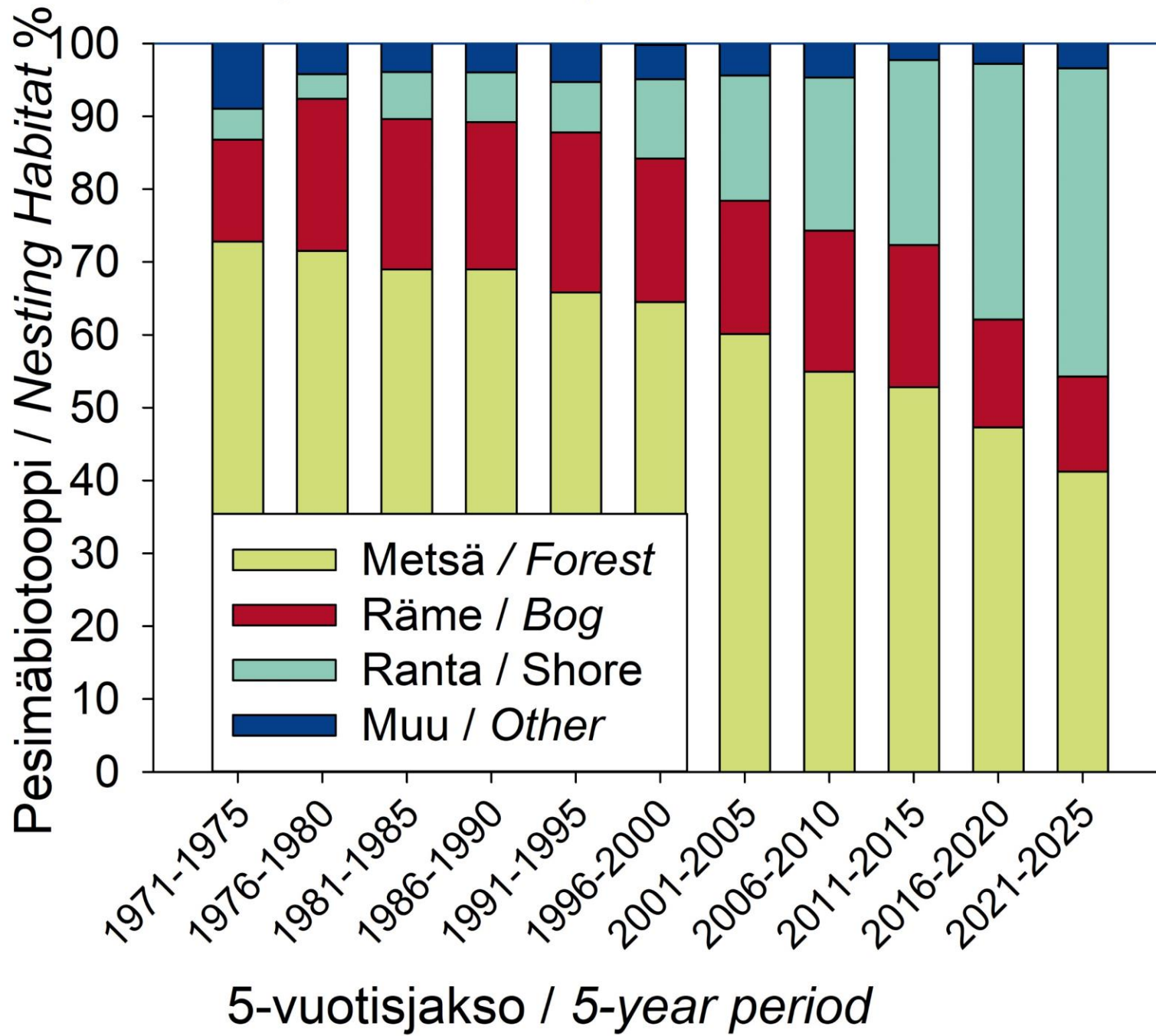

Rengastusmäärät / Ringing totals

Suomen sääkset ovat palanneet ja palaamassa pesimään selkävesien rannoille ja saariin, josta ne aikanaan siirtyivät ilmeisesti vainon vuoksi takametsiin.

Sääksen pesimäbiotoopit 1971--2025 Hämeessä

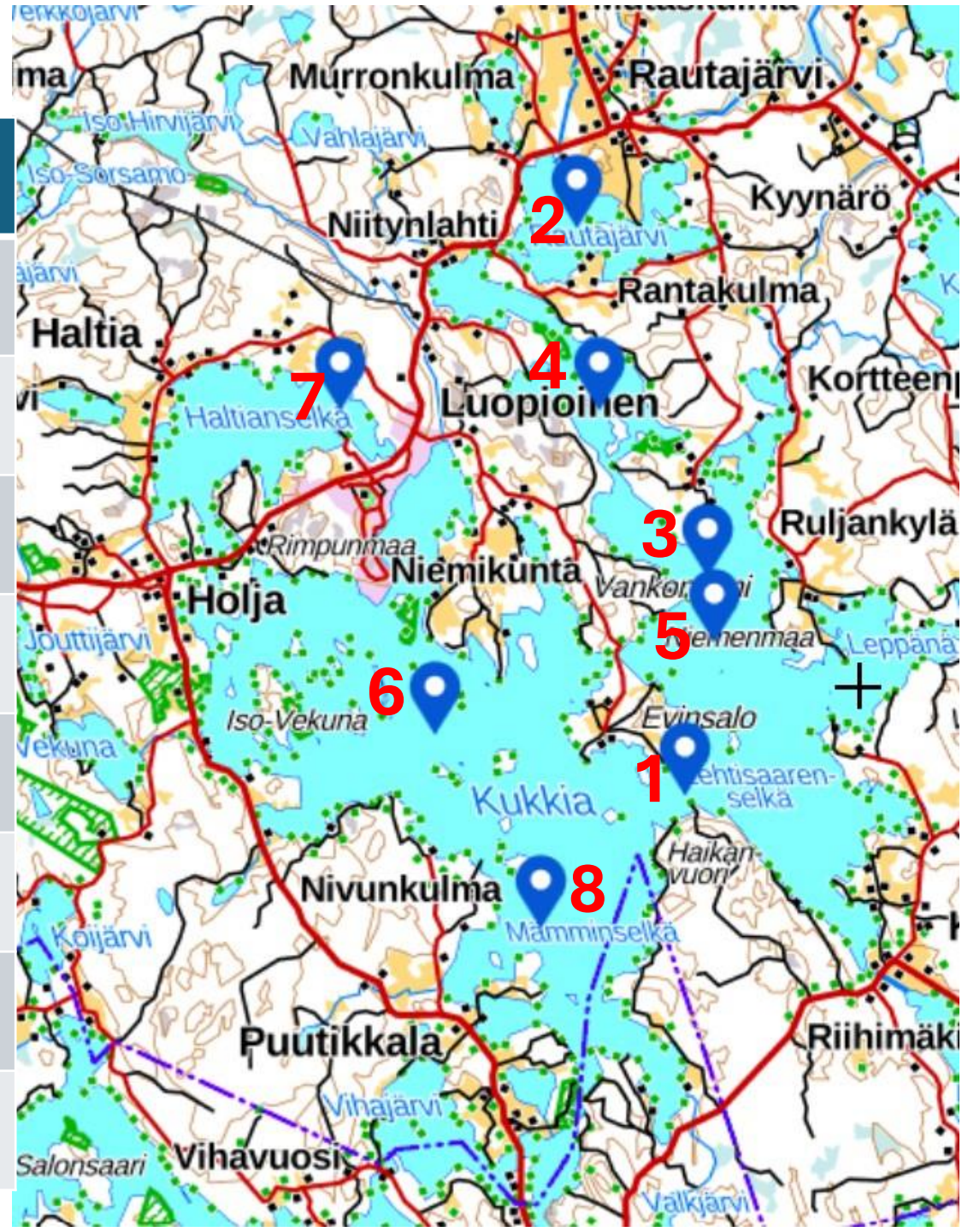
Kukkian sääkset 1998—2025.

Seuraavan taulukon selityksiä:

- EAR = ensimmäinen vuosi, jolloin reviiri asuttu
- VAR = viimeinen vuosi, jolloin reviiri asuttu
- EMP = ensimmäinen vuosi, jolloin munapesä
- VMP = viimeinen vuosi, jolloin munapesä

Kukkian sääkset 1998–2025

N	Nimi	EAR	VAR	EMP	VMP
1	Kertunkari	1998	2025	1998	2025
2	Raatos. ++	2008	2024	2008	2024
3	Palannes.	2013	2025	2013	2025
4	Huhtis.	2017	2025	2017	2025
5	Luhtas	2017	2020	2017	2020
6	Karvoluot.	2017	2025	2019	2025
7	Vohlis.	2019	2025	-----	-----
8	Isos. kari	2023	2025	2023	2025

Kukkian sääksien poikastuotto 1998—2025

Seuraavan taulukon selityksiä:

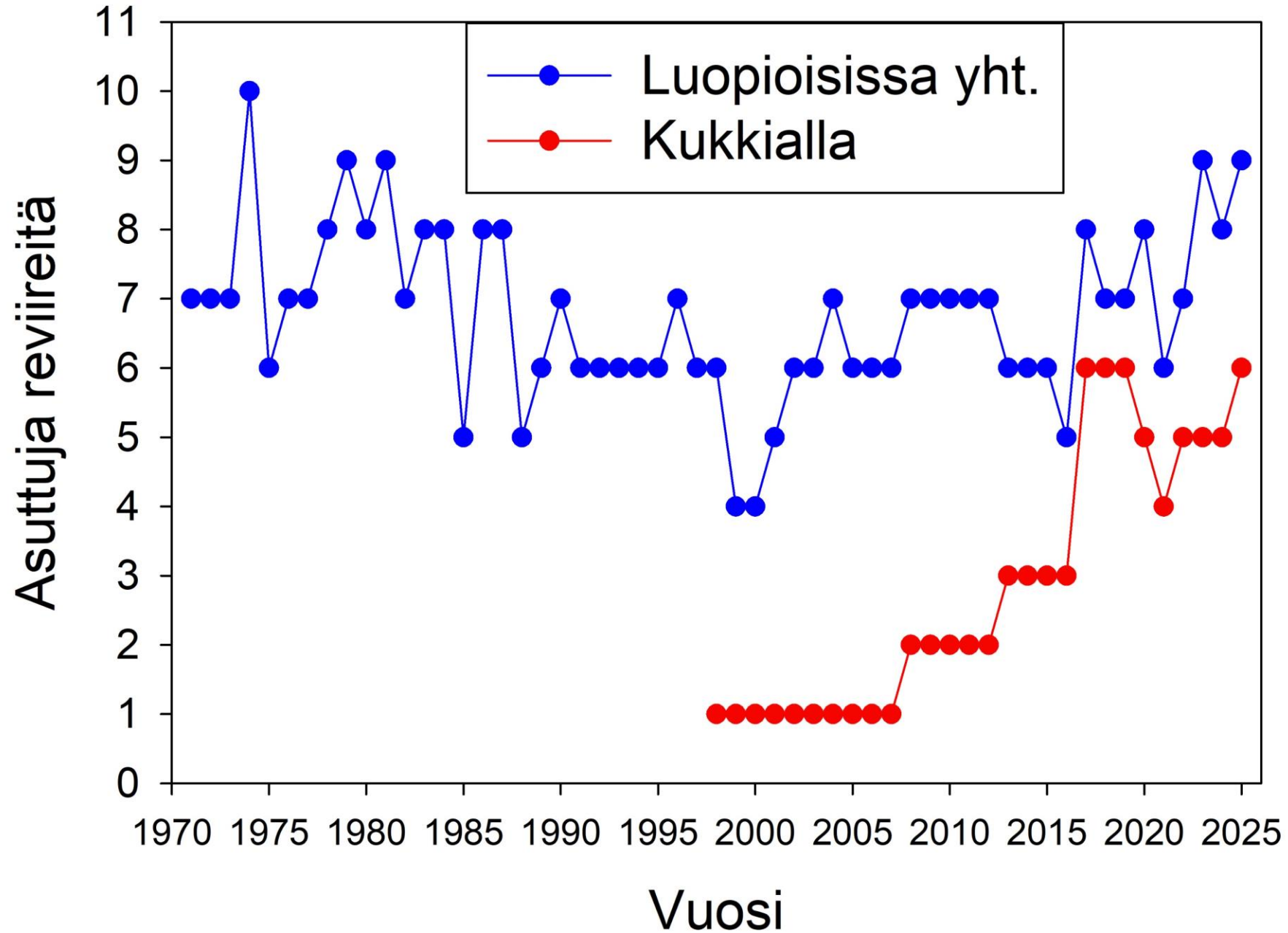
- Jaks = vuosien määrä, jolloin pesä on ollut puussa
- Rev = vuosien määrä, jolloin pesä / reviiri on ollut asuttu
- Munp = vuosien määrä, jolloin pesään on munittu
- Poip = vuosien määrä, jolloin pesä on tuottanut poikasia
- Poiyht = pesän tuottamien poikasten kokonaismäärä
- Poi/MP = tuotettujen poikasten määrä munapesää kohti

Kukkian sääkset 1998–2025: poikastuotto

N	Nimi	Jaks	Rev	Munp	Poip	Poiyht	Poi/MP
1	Kertunkari	28	28	25	21	42	1.68
2	Raatos. ++	19	16	16	15	41	2.7
3	Palannes.	13	11	10	9	22	2.44
4	Huhtisaari	9	7	7	7	16	2.29
5	Luhtasaari	4	4	4	3	8	2.67
6	Karvoluoto	9	9	7	7	18	2.57
7	Vohlisaari	7	2	0	0	0	0
8	Isos. kari	3	3	3	1	3	1.0

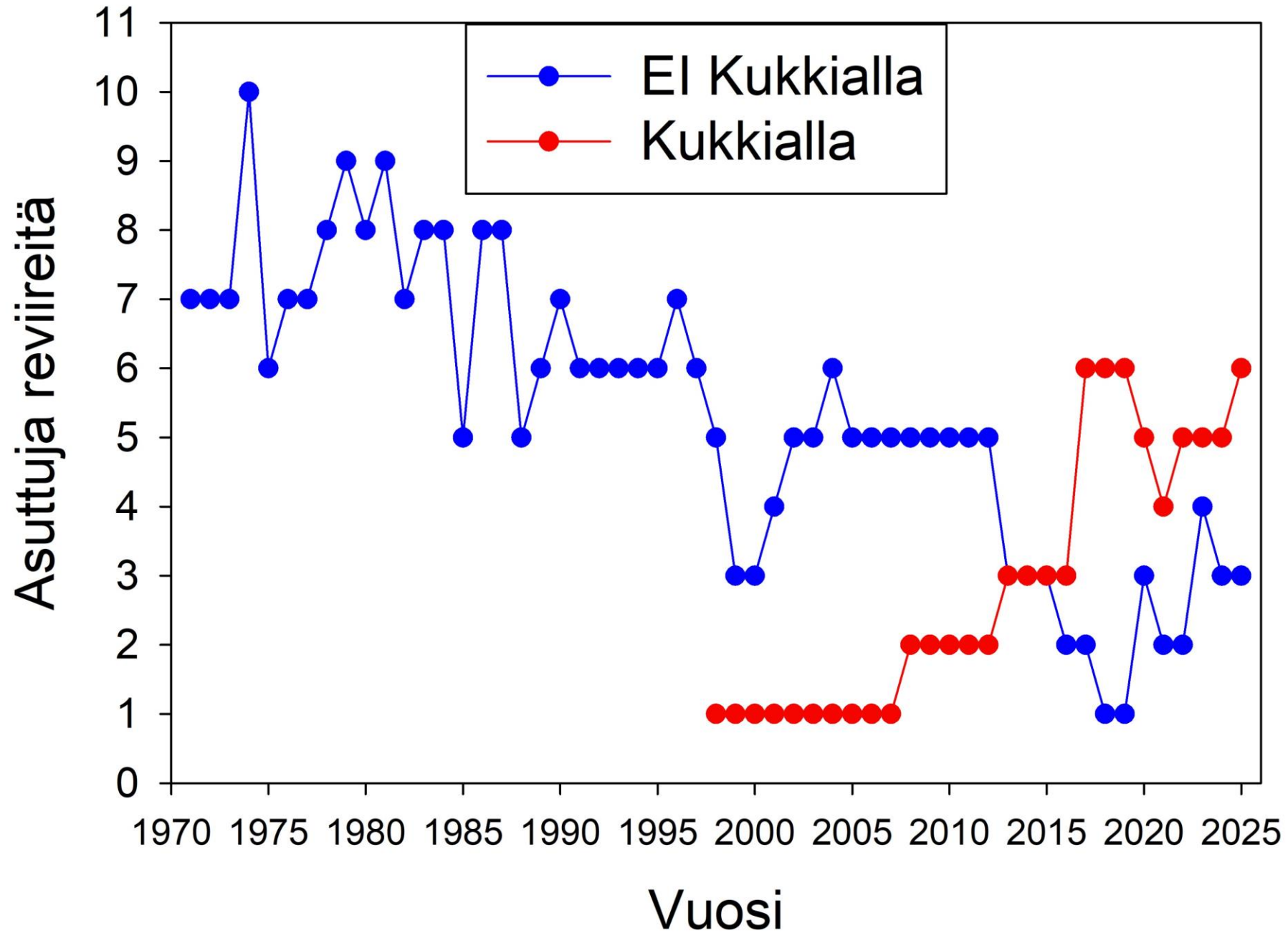
Seuraavassa kuvassa Kukkian pesät **sisältyvät**
Luopioisten pesien kokonaismäärään.

Asuttuja sääksireviireitä

Seuraavassa kuvassa Kukkian pesät **eivät sisälly** Luopioisten pesien kokonaismäärään

Asuttuja sääksireviireitä Luopioisissa

Erikoinen pesän rakennusmateriaali!

(OLVille ei ole toistaiseksi tarjottu sponsorisopimusta)

Pertti Saurola

Raatosari

Neljä poikasta!

Pertti Saurola

Palannesaari 2025

Pertti Saurola

Karvoluoto 2025

Isosaaren lohkare 2023

Pertti Saurola

Riitta Pouttu

*Tekopesät: vapaaehtoistyön panostus
sääkseen: Hämeessä 305 tekopesää!*

Risto Mattila

Risto Mattila 2015 ©

Kertunkarin pesäpuun latva pesän putoamisen jälkeen

Risto Mattila

Kertunkarin tekopesän rakennus

Risto Mattila

Kertunkarin pari korjatulla pesällä

Harri Koskinen

Tekopesän rakennus Isosaaren lohkareelle

Juhani Koivu

61

Juhani Koivu

Loppukevennys.

Tekoälyn tekemä “valokuva” seuraavalla toiveella:

- Sääksi iskee lahnaan,
- jonka paino on yksi kilo ja
- joka ruokailee ormiota kasvalla pohjalla!

Hämeen kaunein sääksenpesä 2025?

Pätkähevi 2025
Pertti Saurola

Kiitokset ajastanne!